

A gyógyszerészet korszerűsítéséről

Beszélgetés dr. Vladimír Smečka dékánhelyettesel

A szegedi Orvostudományi Egyetem és a Bratislavai Komesky Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara között az év októberében szerződés jött létre, amely oktatási és kutatási együttműködést kíván a jövőben szolgálni. Ennek alapján dr. Vladimír Smečka egyetemi docens, dékánhelyettes tett látogatást Szegeden és november 21-én előadást tartott »Új gondolatok a gyógyszerészi munka szervezésében« címmel a Gyógyszerésztudományi Kar tanteremben.

Vetített képes előadása nagy érdeklődést keltett a hallgatóság sorában, ahol nemcsak egyetemi oktatók és hallgatók, hanem a Csongrád megyei Gyógyszerügyi Központ vezetői és a gyógyszerári hálózat gyógyszerészei is szép számmal megjelentek.

Dr. Vladimír Smečka dékánhelyettes szerkesztőségünk munkatársaival szíves baráti eszmecsere folytatott a csehszlovák gyógyszerári rendszer korszerűsítéséről, mely tevékenységnek egyik irányítója hazájában.

— Az új politikai-gazdasági viszonyok, a társadalmi-gazdasági haladás hozta ésszerű követelmény a csehszlovák gyógyszerári hálózat átszervezése — mondotta többek között. — Hiszen ma már az orvosok Csehszlovákia egész területén felhagyták a magánrendelés gyakorlásával, s különböző, nagyobb intézményekben — kórházakban, klinikákban, rendelőintézetekben — végzik tevékenységüket, tehát nem rendszertelen szétszórtan, a város különböző pontjain. A gyógyszerárak viszont egészen a legutóbbi időig továbbra is szétszórtan tevékenykedtek, s a betegeknek sokszor hosszú kilométereket kellett — s kell jónéhány helyen ma is — megtenniük, ha gyógyszerükhöz hozzá akartak jutni. Nyilvánvaló, hogy ez nem praktikus, nem célszerű idejétmúlt helyzet.

1980-ig a csehszlovák gyógyszerárak 70%-át oly módon telepítik át s korszerűsítik, hogy egy-egy nagyobb egészségügyi intézmény közvetlen közelében tevékenykedhessenek.

— Ez úgy értendő, hogy a rendelőintézet vagy klinika épületén belül kapnak helyet a gyógyszerárak?

— Korántsem, az nem

lenne célszerű, mivel mind a betegnek mind a gyógyszerésznek szimpatikus, barátságos miliót kell teremtenünk, — ehhez tágaság, hely, szükséges, — s ez az igény kevésbé megoldható egy-egy ilyen egészségügyi intézmény épületében belül. Alljon az új gyógyszerár az intézmény közvetlen közelében, de építjük attól különállónak. Az új gyógyszerári épület struktúráját, berendezését illetően a legfőbb elvünk: minden szolgálja a gyógyszerész munkájának kényelmét, ésszerű végzését, tehát a legminimálisabb fizikális munkával, a legtakarékosabb testmozgással — végezhesse el a lehető legtöbb feladatot.

Tíz korszerűtlen berendezésű gyógyszeráriban végztem kollegáimmal felmérést a közelmúltban, s megállapítottuk, hogy egy-egy gyógyszerész — épp az ésszerűtlen berendezések, épületbeosztás következtében — 10-11 kilométert is gyalogol naponta. Ezt nyilván fel kell számolnunk!

— Van-e már példa ennek felszámolására? — Prerovban, Olomoucbán, Brnóban az ilyen, új típusú gyógyszerárak sora működik már. A tervek készen állnak a további munkához. Nagyság szerint hét gyógyszerári-típus tervet dolgoztunk ki, s abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy kitűnő kivitelező vállalat áll rendelkezésünkre: a »Labora« Nemzeti Vállalat, mely az építkezéstől az utolsó darab berendezési tárgyig mindent elkészít, s — úgy hiszem, világviszonylatban páratlan módon — »ától-cetig« berendezzi az új gyógyszerárakat. Egyenesen ebből a céfből létesítették ezt a vállalatot, s a centrumon. Prágán kívül is sok fiókvállalattal, kirendeltséggel működik.

— Hogyan készültek el az első tervek?

— Egy Gilwann nevű, csehszlovák építész-mérnökkel fogtam össze az új típusok megtervezése érdekében. Ő a szorosan vett építészeti-esztétikai vonatkozásokat, én a munka újszerű megszervezésével s a korszerű gyógyszerészi tevékenységgel kapcsolatos szempontokat vettem figyelembe, s mindkettőnknek az a tapasztalata, hogy érdemes volt, gyümölcsöző az együtt-dolgozás.

— Milyen főbb szempontok vezették Önöket a tervezésnél?

— A városzobák tervezésénél a lakoszobákra jellemző színes milió megteremtése, a hangulatos atmoszféra volt a főcél, a gyógyszerészi munka effektív végzésére alkalmas helyiségeknél pedig vigyáztunk a tipikusan gyógyszerári atmoszféra létrehozásának lehetőségére, tehát itt

négy szín dominál: a fehér fekete, szürke és kék. Ily módon rendeztük be mindenekelőtt Zatec községben a 3 elavult gyógyszerári helyett épített, egyetlen, korszerű pavilont a poliklinika épülete szomszédságában. Talán

A tartalomról:

Egyetemistánk és a színház
»Népi együttes« Pjatyigorszkban
Marika és Feri
Sport — Sakk

AZONNALI SEGÍTSÉG

Már hetven gyermek életét mentette meg a szegedi orvosok magzatélesztő készüléke

A nemrégiben rendezett szegedi orvosmúzeum-kiállításon a Jénai Zeiss Művek gyártmányai és a legkötőbb magyar berendezések között is előkelő helyet foglalt el egy műszer, melyet a Szegedi Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika kollektívája alkotott, dr. Szontágh Ferenc professzor vezetésével. Neve: magzatélesztő készülék. Vajon mi a lényege, és milyen segítséget nyújt az újszülöttek életben tartásához?

Harc a szülőszobákban

Nem sokan tudják, ugyan honnan is tudhatnák, hogy gyakran milyen élet-halál harc folyik a szülőszobákban egy-egy kis apróság életben maradásáért. És ez a »harc« szó nem túlzás, nem patetizmus! Az orvostudomány számtalan bonyolult vagy egyszerűbb módszert dolgozott már ki az újszülöttek megmentésére.

Új szakasz kezdete

Azoknak az újszülötteknek, akik nem érik meg a csecsemőkort sem, harminc százaléka légzési zavarok következtében hal meg. Pedig ez a halál néhány pillanattal meg csak álhalál, a szív ver, ha a tüdő nem is működik. Ha azon nyomban segíthetnénk, megmenthetnénk az újszülöttet.

De eddig nem minden esetben tudtak azonnal segíteni. A Szegedi Szülészeti és

Nőgyógyászati Klinika kitűnő orvosainak új készüléke látszik végre arra alkalmasnak, hogy általa új és győztes szakaszba lépjen a magzati álhalál elleni küzdelem.

Óriási érdeklődés

A műszer első példánya, prototípusa már elkészült. Az a készülék, mely az említett kiállításon látható volt, a klinikán már működik, és eddig nem kevesebb, mint hetven gyermek életét mentették meg vele. Érthető, hogy országszerte, sőt — ez sem túlzás — világszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta. Minden külföldi szakember, akihez híre eljutott, vagy aki Szegeden járva tanulmányozhatta, a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott működéséről.

Szontágh professzor és társainak találmánya külön, egyszerűbb és egyúttal olcsóbb is, mint bármelyik külföldi készülék. Működésének lényege: felnyitja az újszülött hangrését majd eltávolítja az álhalált okozó anyagokat, oxigént juttat a tüdőbe, és ezáltal visszaadja a gyermek életét.

Egy tudományos eredmény méltatása mindig megüsztehető feladat. De talán most kétszeresen az: a magzatélesztő olyan eszköz, mely az emberek legdrágább kincsét, gyermeküket menti meg az életnek.

Varga Edit

Szontágh professzor a készülék működését ismerteti.

tok vezették Önöket a tervezésnél?

— A városzobák tervezésénél a lakoszobákra jellemző színes milió megteremtése, a hangulatos atmoszféra volt a főcél, a gyógyszerészi munka effektív végzésére alkalmas helyiségeknél pedig vigyáztunk a tipikusan gyógyszerári atmoszféra létrehozásának lehetőségére, tehát itt

négy szín dominál: a fehér fekete, szürke és kék. Ily módon rendeztük be mindenekelőtt Zatec községben a 3 elavult gyógyszerári helyett épített, egyetlen, korszerű pavilont a poliklinika épülete szomszédságában. Talán

nem hangzik szerénytelenségnek, ha megjegyzem, hogy nagyon tetszik a lakósságnak...

— S mi történik azokkal a lakókkal, akik recept nélkül is kapható, egyszerűbb szert akarnak vásárolni, — fájdalomcsillapítót, vattát, s hasonlót?

— Azok számára alacsonyabb típusú gyógyszerárakat hagyunk meg a város, falu különböző helyein, ahol nem öt éves egyetemi stúdióval rendelkező gyógyszerészek, hanem egészségügyi tanfolyamot végzett asszisztensek állnak a vásárlók rendelkezésére. Ők egyszerűbb igényeket

nyilván zavarmentesen ki tudják elégíteni.

Egy gazdag életpálya ünneplése

Kitüntették dr. Ábrahám Ambrus professzort

(Liebmann felv.)

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Ábrahám Ambrus akadémikust, Kossuth-díjas szegedi professzort tudományos munkássága elismerésül 70. születésnapja alkalmával a Munka Érdemrenddel tüntette ki.

Köszöntésére meleg hangulatú ünnepséget rendeztek a József Attila Tudományegyetemen, ahol megjelent Siklós János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, dr. Biczó György, a városi tanács vb. elnöke, Lacsán Mihályné országgyűlési képviselő, és a szegedi egyetemek professzorai, oktatói és hallgatói.

Dr. Szökefalvi-Nagy Béla, a Természettudományi Kar dékánja méltatta Ábrahám professzor eredményekben gazdag munkásságát, majd dr. Kolozsvári Gábor egyetemi tanár, akadémiai levelező tag, a Magyar Tudo-

mányos Akadémia nevében üdvözölte az ünnepeltet.

Gratuláltak a munkatársak, a társadalmi szervezetek és a társintézetek képviselői is. Dr. Biczók Ferenc docens a munkatársak, dr. Beretzk Péter kandidátus a Biológiai Társaság helyi csoportja, dr. Hattyasi Dezső egyetemi tanár az orvostudományi egyetem, dr. Greguss Pál Kossuth-díjas professzor a társintézetek, dr. Novák István egyetemi tanár a Gyógyszerésztudományi Kar nevében köszöntötte a népszerű professzort.

Kiss István egyetemi hallgató a KISZ-szervezet, Hídvégi Margit pedig az ötödéves tanítványok képviselőiben mondott köszöntő szavakat.

Az üdvözlésekre dr. Ábrahám Ambrus válaszolt, megköszönve az őt körülvevők figyelmességét.

Moszkvában jártunk

»A szegedi, a pécsi, és az cselekmény közepébe, Szegedi Tanárképző Főiskola szerint. Egy kozák lovasorosz nyelvszakos hallgatói hamot vetítettek, behúztuk egy hónapos tanulmányút

visszaérkeztek a tató lovasok előreszegezett lándzsával felénk rohantak, minden irányból, hiszen a vésznon az egész termen körbefut.

Kicsit szédelegtünk mikor kijöttünk.

— Nyelvi nehézségek?

— Mikor hazajöttünk és az autóbusszon oroszul kértük a jegyet. Az első napokról jut eszünkbe valami, Szabó Ernő a színész. Az egyik filmszínház az Aranyembert vetítette. Elmentünk magyar szót hallani. Megjelentek a vásznon a szereplők, és Szabó Ernő meszólalt oroszul.

Hol jártatok még?

— Iskolákban. Sokat lehet tanulni tőlük.

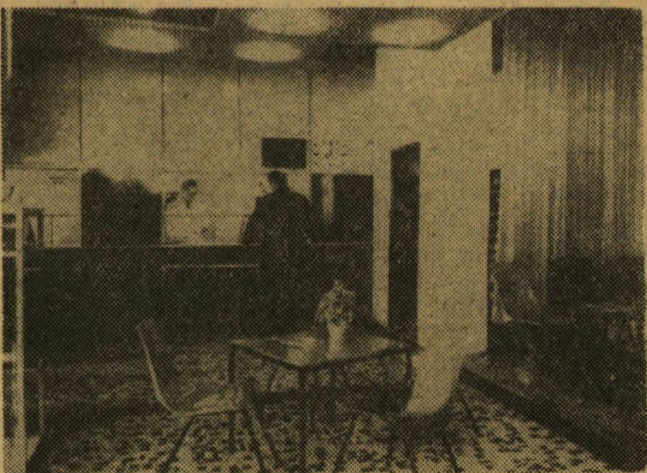
— Ki volt a vezetőtök?

— Galina néni. Tanárnő. Eleinte sokat nevetett rajtunk. Egyszer előfordult, hogy arról beszéltünk, mit láttunk a városban. Valaki egy templomot dicsért, így: felgyújtottam a templomot.

— Mi volt a legfurcsább?

— Hogy itthon mindenki magyarul beszélt, mikor visszajöttünk.

B. I.

(Foto: Liebmann)

Vladimír Smečka tervei alapján készült a zateci gyógyszerár városzobája